

Výbor proti diskriminaci Rady vlády pro lidská práva Koncepce

Filozofie

Výbor sdružuje odborníky zabývající se tématem diskriminace v různých oblastech života. Tématem diskriminace se výbor zabývá průřezově. Sleduje nové iniciativy Evropské komise, vyhodnocuje jejich projednávání a pozice ČR. Činnost výboru na vnitrostátní úrovni navazuje na nově vytvořenou Skupinu vládních expertů v oblasti nediskriminace, která pracuje při Evropské komisi.

Obecné cíle

- tvorba podnětů v oblasti legislativní
- tvorba podnětů v oblasti nelegislativní
- spolupráce s Veřejným ochráncem práv
- výměna informací: Evropská unie – výbor – činnost VOP
- platforma pro vzájemné setkávání

Konkrétní cíle

- tvorba podnětů v oblasti legislativní

Lze si představit návrhy na změny/doplnění antidiskriminačního zákona. Zákon je některými nevládními organizacemi kritizován jako minimalistický. Chybí v něm širší oprávnění VOP pro provádění právní pomoci, zakotvení mediace, nebo tzv. žaloba ve veřejném zájmu. Pokud by výbor vypracoval komplexní odůvodnění potřebnosti novelizace zákona v těchto či dalších okruzích, bylo by možné prostřednictvím Rady pro lidská práva usilovat o změnu.

- tvorba podnětů v oblasti nelegislativní

Výbor se může vyjadřovat k okruhům, které uzná za vhodné, i prostřednictvím doporučení adresovaných především ústředním orgánům státní správy (pokud by mělo jít o podnět adresovaný Radě pro lidská práva a následně vládě). Mohlo by se jednat například o měkká doporučení typu proškolení pracovníků ministerstev nebo jim podřízených úřadů, vypsání grantů v určité oblasti, podpora vzdělávání a osvěty dětí a mládeže, kladení většího důrazu na určité činnosti (typicky kontroly prováděné Českou obchodní inspekcí).

- spolupráce s Veřejným ochráncem práv.

Vzhledem k tomu, že orgánem zajišťujícím ochranu před diskriminací je VOP, je spolupráce s ním pro výbor klíčová. Práce výboru by měla navazovat na činnost VOP a měla by vycházet z jeho obecných zjištění (zpráv a doporučení). To platí jak pro tvorbu podnětů v oblasti legislativní, i nelegislativní.

- výměna informací: Evropská unie – výbor – činnost VOP

Inspiraci pro svou činnost výbor čerpá i ze zahraničí. Výše uvedená Skupina vládních expertů ustavená při EK se na svém prvním zasedání zaměřila pro příští rok na téma vícenásobné diskriminace a na mainstreaming diskriminace. Výbor usiluje v první řadě o rozšíření povědomí o těchto jevech mezi aktéry, kteří se diskriminací zabývají. Pracuje s dostupnými materiály EK, které k tématům existují. K tématu je dále možné pořádat diskusní setkání s klíčovými aktéry, například zaměstnavateli, odbory, zranitelnými skupinami. Samozřejmostí je využívání poznatků získaných praxí VOP. Získané informace výbor zobecňuje do podnětů adresovaných Radě pro lidská práva/vládě.

- platforma pro vzájemné setkávání

Aktérů v oblasti diskriminace přibývá. Tématu se věnuje řada neziskových organizací. Výbor slouží jako platforma pro výměnu zkušeností a informací nejen mezi nevládními organizacemi navzájem, ale i mezi nevládními organizacemi a státní správou. Výbor je také pro nevládní organizace zdrojem informací o aktivitách realizovaných a připravovaných státní správou.

- osvěta a šíření informací

Je možné pozorovat, že téma diskriminace stále nepřesahuje okruh těch, kteří se o něj aktivně zajímají. Konference, semináře a kulaté stoly jsou často „poučováním poučených“ nebo „přesvědčováním přesvědčených“. Výbor usiluje o to, aby se téma rovného zacházení a diskriminace šířilo do podvědomí odborné i širší veřejnosti. Výbor může navrhopvat různé iniciativy osvětového a vzdělávacího charakteru v oblasti rovného zacházení a bourání předsudků a stereotypů vůči příslušníkům různých menšin.